

Fransızca öğrenen öğrencilerin öğrenme stilleri üzerine bir araştırma

Yaprak Türkan Yücelsin Taş

Université de Marmara, Turquie

turyaprak@yahoo.com

Esra Erdem

Université de Marmara, Turquie

esraerdem@marun.edu.tr

Reçu le 30.06.2013 / Accepté le 12.12.2013

Une recherche sur les styles d'apprentissage des élèves apprenant le français

Résumé: L'objectif de cette recherche est de constater tout d'abord les styles d'apprentissage des élèves qui apprennent le français en classe de langue au lycée, ensuite, de déterminer la répartition des styles d'apprentissage tels que visuel, auditif et kinesthésique afin d'identifier comment rendre plus efficace le processus d'apprentissage des élèves ayant de différents styles d'apprentissage. Il s'agit également de préciser les méthodes, les techniques et les activités qui peuvent être efficaces dans le processus d'apprentissage et de faire quelques suggestions. Ce travail a été réalisé selon la méthode de recherche par sondage qui est une des techniques de recherche qualitative. Le groupe de travail de cette recherche est constitué de 60 élèves de classe préparatoire au Lycée Vefa. Ce travail a été réalisé en utilisant une échelle de Likert à 4 points. En amont, les données recueillies ont été traitées avec le programme SPSS, les valeurs de la fréquence et de pourcentage ont été présentées sous forme de tableaux. En aval, les données recueillies ont été étudiées en trois catégories telles que visuel, auditif et kinesthésique et quelques suggestions ont été faites à propos de méthodes et de techniques appropriées en prenant en compte les caractéristiques des élèves.

Mots-clés : styles d'apprentissage, langue étrangère, l'enseignement du français, enseignement centré sur l'apprenant.

Özet: Bu araştırmanın amacı, lise düzeyinde dil sınıflarında Fransızca öğrenen öğrencilerin öncelikle öğrenme stillerinin neler olduğunu saptamak, daha sonra, öğrenme stillerinden görsel, işitsel ve kinestetik alanlara ait dağılımlarını belirlemek, farklı öğrenme stillerine sahip öğrencilerin öğrenmelerinin nasıl daha etkili bir hale getirilebileceğini ve bunlara uygun olarak öğrenmede etkili olabilecek yöntem, teknik ve etkinlikleri saptamak ve önerilerde bulunmaktır. Nicel araştırma tekniklerinden tarama yöntemine göre yapılan bu araştırmanın çalışma grubu Vefa Lisesi'nde hazırlık sınıfında okuyan 60 öğrenciden oluşmaktadır. Çalışma uzman görüşü alınarak oluşturulan dörtlü likert ölçekli bir anket kullanılarak gerçekleştirilmiştir. Elde edilen veriler SPSS Programı kullanılarak işlenmiş, "% değer" ve "f değerleri" (frekans değerleri) tablo şeklinde sunulmuştur. Araştırma sonunda elde edilen bulgular, işitsel, görsel ve kinestetik olmak üzere üç boyutta ele alınmış ve daha sonra ise öğrencilerin sahip oldukları özellikler dikkate alınarak uygun yöntem ve teknikler önerilmiştir.

Anahtar Sözcükler: Öğrenme stilleri, yabancı dil, Fransızca öğretimi, öğrenci merkezli eğitim.

A study on learning styles of students learning french

Abstract: The purpose of this study is firstly to establish the learning styles of students learning French in language classes in high schools; and secondly to determine how to make the learning process of students having different learning styles to be more effective by identifying the distribution of learning styles among auditory, visual and kinaesthetic styles, and to make recommendations upon identification of the methods, techniques and activities that may be effective in learning accordingly. The study was conducted based on the survey method, one of the quantitative research techniques, and the study group consisted of 60 students studying in the preparatory class at Vefa High School. The study was carried out using a questionnaire with 4 point Likert-type scale, which had been prepared upon receiving expert opinion. Data obtained were processed using the SPSS Software, and the “% values” and “f values” (frequency values) are presented in the form of tables. Finding obtained at the end of the study were dealt with in three dimensions: auditory, visual and kinaesthetic, and then the appropriate methods and techniques were recommended taking into consideration the characteristics of students.

Keywords: Learning styles, foreign language, teaching French, student-centred education.

Giriş

Öğrenme isteği insanların en önemli özellik ve gereksinimlerinden biridir ve bu öğrenme isteği aslında bireyde doğuştan başlayan bir özellik olup, küçük yaşlarda daha çok önce çevresini tanıma isteği şeklinde başlar; daha sonra ailesini, odasını, vs. Daha ileriki yaşlarda ise, doğayı anlamak, kendini anlamak, kısacası doğanın sunduklarından yararlanma isteği şeklinde devam eder. Tüm bu yaşam süreci içerisinde bireyin öğrenme isteği ve gereksinimi ailesi, arkadaşları ve okul çağına girdiği andan itibaren de ilk sosyal çevresi olan okul tarafından karşılanır. Diğer bir deyişle, öğrenme bir yaşam döngüsüdür ve bir süreçtir. Ancak, bireysel özelliklere bağlı olarak öğrenme şekli bireyden bireye değişiklik göstermektedir. Bu bağlamda, etkili bir öğrenme ve öğretme sürecinin gerçekleşebilmesi öğrenen kişinin öğrenme stillerinin hem öğretmen tarafından hem de öğrenen tarafından bilinmesine bağlıdır. Bireysel öğrenmenin temellerini oluşturması açısından Rita Dunn’ın 1960 yılında yaptığı çalışmalar dikkat çekmektedir. Dunn’a göre bireysel özellikler öğrenme stilleri kavramı kapsamında görsel, işitsel, kinestetik olarak üç ana grupta toplanmıştır. Bireyin bu gruplardan hangisine girdiğinin belirlenmesi son derece kolaydır. Bu belirleme sene başında öğrencilere uygulanabilecek çeşitli anketlerle, sene içerisinde de öğretmenin birebir gözlemleriyle yapılabilir. Öğrencilerin öğrenme stilleri ve profillerinin belirlenmesi sonucunda, öğrenme daha kısa sürede ve daha verimli bir şekilde gerçekleşir. Bu noktada bireysel farklılıkların öğrenme stilleriyle sınırlı olmadığı da hatırlanmalıdır. Bireysel farklılıkların eğitim-öğretim sürecindeki önemi üzerinde duran kuramlardan bir tanesi Howard Garder’ın çoklu zekâ kuramıdır. Yabancı dil öğretiminde bireysel farklılıkların önemine dikkat çekmek için bu kuramı ele

alan akademik çalışmalar yapılmaktadır (Bulut, 2003).

Dunn ve Dunn öğrenme modelinde, özellikle öğrenmeyi etkileyen temel boyutlar üzerinde durulmakta ve bu boyutlar kapsamında ortaya çıkan alt boyutların öğrenme-öğretme sürecine etkisi ele alınmaktadır. Bu modelde daha çok dinleyerek, görerek veya kinestetik (devinimsel/dokunarak) öğrenme vurgulanmaktadır. Dinleyerek öğrenenler “işitsel öğrenen” olarak adlandırılmakta ve bilginin alımında işitme duyularını diğer duyularından daha etkili kullanabilmektedir. Görerek öğrenenler “görsel öğrenen” olarak adlandırılmakta ve bilgiyi en rahat görerek öğrenebilmektedirler. Dokunarak öğrenen öğrenciler ise alan yazında “dokunsal” ya da “kinestetik öğrenenler” olarak adlandırılmaktadır.

Görsel Öğrenme Stili

Aşkın, “görsel öğrenme stiline sahip öğrencileri görerek ve okuyarak öğrenmeyi tercih eden kişiler olarak tanımlamaktadır. (Aşkın, 2006: 30) “Öğrenme sürecinde sözcükleri sembollerle yer değiştiren bu öğrenme grubu görsel detayların farkına kolaylıkla varabilir. Görsel öğrenenlerin en iyi öğrenme yolu varlıkları, olayları ve olguları görselleştirme, resimlerle, renklerle veya çizgilerle çalışmaktadır”(Akt. Yeşilova, 2011: 75-76).

Boydak (2001: 73), görsel öğrenenlerin güçlü ve zayıf yönlerini aşağıdaki gibi özetlemiştir:

Güçlü Yanları	Zayıf Yanları
<ul style="list-style-type: none">Gördüklerini ve okuduklarını hatırlarlar.Net ve güçlü görüntülerle renkleri kullanırlar ve bundan zevk alırlar.Resimlerle veya sözcüklerle düşünmeye yatkındırlar.Okumaya düşkünlüdürler.Kitap kurdu olmaya müsaittirler.Yüzleri iyi hatırlarlar.Raporların veya bir olayın anlatılmasından yazılı olarak verilmesini tercih ederler.Bir şeylerin görüntüsüne veya konumuna duyarlıdırlar.Liste yapmayı severler.Planlı ve programlı olurlar.	<ul style="list-style-type: none">İşittiklerini uzun müddet bellekte tutamazlar.Ders anlatılırken not alamazlarsa huzursuz olurlar.Yazılı olmayan bilgiyi algılayamayabilirler.Derslerin laboratuvarında işlenmesinden rahatsız olabilirler.Karmaşık ve karışık ortamlarda huzursuz olurlar.İsimleri hatırlamakta zorlanırlar.Görsel materyallere dayanmayan uzun anlatımlara tahammül edemeyebilirler.Dağınıklığa ve düzensizliğe tahammül-süzdürler.Plansızlığa, programsızlığa tahammül edemeyebilirler.

İşitsel Öğrenme Stili

“İşitsel öğrenme stiline sahip öğrencilerde işiterek, dinleyerek ve tartışarak öğrenme öne çıkmaktadır” (Aşkın, 2006: 31). “Bu öğrenen grubu işittiklerini gördüklerinden daha kolay öğrenip hatırlar, sözel etkinlik ve uygulamalarda görsel etkinliklere oranla daha başarılı olurlar. Öğrenme sürecinde daha çok ilişkilendirme yoluna gider, konular arasındaki bağlantıları öğrenmeyi isterler» (Yetişir, 2007: 63).

Boydak (2001: 74), işitsel öğrenenlerin güçlü ve zayıf yönlerini aşağıdaki gibi özetlemiştir:

Güçlü Yanları	Zayıf Yanları
<ul style="list-style-type: none">İşittiklerini hatırlarlar.Yazarken konuşurlar (bunun bazen dezavantaj olduğu da söylenebilir).Uzun anlatımlarda bile anlatılanların içerisinde kaybolmazlar.İyi bir hatip olabilirler.Müzik hatırlamalarını kolaylaştırır.Pek çok kişi için bir anlam ifade etmeyen ses, ritim, melodi onların pek çok şeyi hatırlamalarını sağlar.	<ul style="list-style-type: none">Gürültüden rahatsız olurlar.Gürültülü ortamlarda konsantre olamazlar.Resimler ve resimli anlatımlar rahatsız edebilir.Dersin ahenkli ve melodik bir ses ile anlatılmasını isterler.Okumaktansa dinlemeyi tercih ederler.Bilgilerin yazılı olarak sunulması bazen anlamalarını zorlaştırabilir.İsimleri hatırlarlar.Yüzleri hatırlamakta zorlanırlar.

Kinestetik Öğrenme Stili

“Kinestetik öğrenme stiline sahip öğrenenler hareketler ile öğrenmeyi birleştirme, olay ve olguları algılamada bütün duyularını kullanma ve fiziksel olayları hatırlama özelliklerine sahiptirler” (Uğur, 2008: 65). Dolayısıyla, bu öğrenen grubu en iyi yaparak, yaşayarak ve hareket ederek öğrenir.

Boydak (2001: 74-75), kinestetik (devinimsel/dokunsal) öğrenenlerin güçlü ve zayıf yönlerini aşağıdaki gibi özetlemiştir:

Güçlü Yanları	Zayıf Yanları
<ul style="list-style-type: none"> • Yapılanı hatırlarlar. • Dokunma ve hareket önemlidir. • Oyunlara bayılırlar. Ya eğlendirmelidirler ya da eğlenmelidirler. • Taklit ederek ve deneyerek öğrenirler. • Dokunarak anlam çıkarmaya çalışırlar. • Rahat giyinmeyi severler. • Hissettiklerinden konuşmayı severler. • Sportif olmaya müsaittirler. • Hareketi içeren etkinlikleri severler: dans etmeyi, koşmayı, yüzmeyi, yemeği, yemek pişirmeyi, gezmeyi. • Laboratuvar ortamlarında çok başarılıdır. 	<ul style="list-style-type: none"> • Konuşulana veya görüleni hatırlamakta zorlanırlar. • Okumakta zorlanmışlardır ve ya zorlanmaktadır. • Çok iyi işitemeyebilirler. Ya da işittiklerinden anlam çıkarmakta zorlanırlar. • Yazım hataları çok yaparlar. • Okumayı sevmezler. • Buldukları ortamın durumuna önem vermeden hareket ederler. • Vücutları ile karşılık verirler (atarlar, iterler, vururlar). • Kendi stilinde sunulmazsa sunulan bilgileri algılamakta yavaş kalabilirler. • Farkında olmadan insanlara dokunmaya yatkındırlar (özellikle konuşurken).

Öğrenme Stillerinin Okul Sürecindeki Gerekliği

Günümüz eğitim-öğretim sürecinin temel çerçevelerinden olan yapılandırmacı yaklaşıma göre öğrenme, bireyin bilgiyi dışarıdan alması yoluyla değil, kendi zihninde yapılandırması yoluyla gerçekleşir. Bu doğrultuda etkili bir öğrenme sürecinin gerçekleşmesi için süreç içerisinde birey etkin rol oynamalı ve zihinsel faaliyetler işe koşulmalıdır. “Karşılaşılan sorunların çözümünde öğrenenin öğrenme stiline bilinmesi, etkin bir sorun çözücü görevini üstlenmektedir” (Fidan, 1997: 60). “Bu yaklaşım, etkili öğrenme için, bireyin bilgiyi nasıl algılayıp işlediğinin bilinmesi gerekliliğini vurgulamakta, bu da bireysel farklılıkların göz ardı edilemeyeceği gerçeğini ortaya koymaktadır” (Tatar ve Tatar, 2007: 69).

Öğrenme Stillerinin Yabancı Dil Öğrenimindeki Rolü

Yabancı dil kullanımını belirleyen 4 temel dil becerisi olan dinleme, yazma, okuma, konuşma becerilerinin farklı yapıları bunların öğretimi ve kullanımında farklı süreçleri gerekli kılmaktadır. Örneğin dinleme becerisi işitsel zekânın ve işitsel stillerin işe koşulduğu, mesajın işitsel yollarla beyne aktarılıp bilişsel bir şekilde algılanıp yorumlandığı ve öğrenen zihninde bilginin yapılandırılmasında aktif rol oynayan bir süreçtir. Öğrenme, öğretme ve ders materyallerinin tasarlanıp geliştirilmesi süreçlerinde öğrenme stilleri kapsamında ele alınacak bireysel farklılıklar önemli rol oynamaktadır. Yukarıda sıralanan bileşenleriyle etkili bir öğrenmenin sağlanması, Jakobson’un iletişim modelinde olduğu gibi kaynak ve hedef arasında sağlıklı etkileşimin sağlanması

için öğrenme stilleri öğrenme ve öğretme sürecinin tüm aşamalarında göz önünde bulundurulmalıdır.

Araştırmanın Amacı

Araştırmanın amacı, yabancı dil sınıflarında farklı öğrenme stillerine sahip öğrencilerin ağırlıklı olarak hangi öğrenme stiline ait olduklarını saptamak ve dağılımlarını belirlemektir.

Problem Durumu

Her sınıfta kuşkusuz ki farklı öğrenme özelliklerine sahip öğrenciler bulunur ve hiçbir öğrenci bilgiyi aynı şekilde işlemez. Dolayısıyla, öğretme işini gerçekleştiren öğretmen tarafından öğrencilerinin öğrenme özelliklerini bilmek, onların öğrenmelerini kolaylaştırmak ve etkili hale getirmek için son derece önemlidir. Bu bağlamda, yabancı dil öğrenen öğrencilerin öğrenme özelliklerini belirlemek gereklidir. Görsel öğrenme, işitsel öğrenme ve kinestetik öğrenme stiline sahip öğrenciler nasıl öğrenir ve özellikleri nelerdir?

Yöntem

Bu çalışmada, 14-15 yaş grubundaki Vefa Lisesi hazırlık sınıflarında Fransızca öğrenen öğrencilerin; görsel, işitsel, kinestetik öğrenme stillerinden hangisine ait olduklarını belirlemek üzere 4'lü Likert anket yöntemi kullanılmıştır. Bilindiği üzere, anket yapmanın çok çeşitli teknik uygulamaları bulunmaktadır. Uygulamada kullanılan anketi oluşturmak için önce bu konuda daha önce yapılmış anketler incelenmiştir. Daha sonra, uzman görüşü de alınarak oluşturulan anket, pilot bir gruba uygulandıktan sonra son şeklini almıştır. Uygulama aşamasında, öğrencilerin konu hakkında bir ön bilgilendirilmesinden sonra dağıtılan anketleri herhangi bir süre sınırlaması olmaksızın cevaplamaları istenmiş ve bitirdikten sonra anketler toplanmıştır. Tüm anketler bir ön kontrolden geçirildikten sonra verilen cevaplar SPSS programına yüklenerek "frekans değerleri" (f) ve "% değer" şeklinde değerlendirilmiştir. Bu çalışmada, Dunn ve Dunn'ın "öğrenme stili modeli" temel alınmıştır.

Çalışma Grubu

Bu araştırma, 2012-2013 eğitim-öğretim yılında, Vefa Lisesi hazırlık sınıfında öğrenim gören ve ikinci yabancı dil olarak Fransızca seçmiş toplam 60 öğrenci ile yapılmıştır. Çalışmamıza katılan öğrencilerin 42'si kız, 18'i erkektir ve tüm öğrenciler 14-15 yaş grubuna girmektedir.

Veri Toplama Aracı

Araştırmamız, 4'lü Likert ölçeği kullanılarak yapılmıştır. Anket, demografik bilgiler ve sorular olmak üzere 2 bölümden oluşmaktadır. Demografik bilgilerde öğrencilerden

cinsiyet, yaş ve sınıf seviyelerini belirtmeleri istenmiştir. Anket ise, 18 sorudan oluşmakta olup, maddelere verilecek cevaplar “her zaman, sık sık, bazen, hiçbir zaman” şeklinde derecelendirilmiştir ve her bir cevaba derecesine göre 1’den 4’e kadar sayısal puan verilmiştir. Öğrencilerin verdikleri cevaplara göre puanlama yapılmış ve veriler SPSS programında işlenerek çözümlenmiştir. Anket sorularını aşağıda sıralayabiliriz.

1. Bir dersi veya konuşmayı dinlemeyi, dersle ilgili metni okumaya tercih ederim.
2. Görsellik içeren talimatları daha iyi anlayabilir ve takip edebilirim.
3. Derslerime çalışırken veya yeni bilgileri öğrenirken önemli bulduğum yerlerin altını fosforlu, simli veya renkli kalemlerle çizerim.
4. Ders çalışırken küçük simgeler, kendime özgü işaretler koymak öğrendiklerimi hatırlamama yardımcı olur.
5. Yeni sözcükleri öğrenirken onları yazmak yerine, yüksek sesle tekrar ederek öğrenirim.
6. Ders esnasında elimde kalem çevirir veya cebimdeki anahtar, bozuk para vb. ile oynayarak dersi dinlerim.
7. Anladıklarımı veya yeni öğrendiğim bilgileri kendime özgü kısa cümlelerle anahtar kelimelerle not almayı severim.
8. Okul derslerime çalışırken yüksek sesle okuyarak veya sesli tekrarlar yaparak daha iyi öğrenirim.
9. Derste yeni bilgileri eğlenebileceğim aktivitelere katılarak öğrenmeyi ve öğrendiklerimle ilgili (deney vb.) uygulama yapmayı isterim.
10. Karmaşık konuları öğrenirken kendi hazırladığım şema, şablon vb. çizimler yaparak basite indiririm ve daha iyi öğrenmemi sağlayabilirim.
11. Bir derste öğrendiğim bilgileri hatırlamam gerekirse öğrendiklerimi işittiğim veya dinlediğim şekilde kafamın içinde duyarak hatırlarım.
12. Ders konularıyla ilgili müze, tarihi yerler vb. gezerek veya bir tiyatro oyunu izlediğimde daha iyi öğrenirim ve öğrendiklerimi hissedirim.
13. Bir derste öğrendiklerimi veya sınava çalışırken bir arkadaşşıma sözlü bir biçimde ben anlatırsam daha iyi kavrarım.
14. Yapboz ve bulmaca çözmekte başarılıyım.
15. İnsanlara dokunurken, sarılırken veya tokalaşırken kendimi rahat hissedirim.
16. Yeni öğrendiğim bir kelimeyi söylenişıyla değil de yazılışı ile gözümün önüne getirerek hatırlarım.
17. Ders çalışırken veya sınav öncesi, ders kitabım veya ders notlarım elimde hem yüksek sesle okur hem de ileri geri yürüyerek veya bulunduğum ortamda gezinerek okurum.
18. Yabancı dilde dinlediğim ve hoşuma giden bir şarkıyı veya şarkıları birkaç dinlemede hemen öğrenebilir ve telaffuzunda zorlanmadan ezbere söyleyebilirim.

Verilerin Analizi

Verilerin analizi SPSS programıyla değerlendirilmiş ve verilen cevaplar frekans

değerleri (f) ve % şeklinde belirtilmiştir.

Bulgular ve Sonuçlar

Araştırma kapsamındaki öğrencilere uygulanmış olan öğrenme stilleri anketi sonucunda elde edilen bulgular aşağıda tablo şeklinde verilmiştir. Tablo 1 demografik bilgileri içermekte ve öğrencilerin cinsiyet ve yaşlarına göre dağılımı göstermektedir.

Tablo 1: Öğrencilerin Cinsiyet ve Yaşlarına Göre Dağılımları

CİNSİYET	Frekans (F)	Yüzde (%)
Kız	42	70,0
Erkek	18	30,0
Toplam	60	100,0
YAŞ		
14 Yaş	9	15,0
15 Yaş	51	85,0
Toplam	60	100,0

Tablo 1 incelendiğinde, araştırmaya katılan öğrencilerin 42'sinin (%70,0) kız, 18'inin de (%30) erkek olduğu saptanmıştır. Öğrencilerin yaşlarına bakıldığında ise, 9 öğrencinin (%15) 14 yaşında, 51 öğrencinin ise (% 85) 15 yaşında olduğu belirlenmiştir.

Tablo 2: Öğrencilerin Öğrenme Sitillerine Göre Dağılımları

Öğrenme stili	Frekans (F)	Yüzde (%)
Görsel	24	40,0
İşitsel	11	18,3
Kinestetik	25	41,7
Toplam	60	100,0

Tablo 2 ele alındığında, araştırma kapsamındaki öğrencilerden 24'ünün (%40,0) görsel öğrenme sitilini benimsediği, 11'inin (%18,3) işitsel öğrenme sitilini ve 25'inin ise (%41,7) kinestetik öğrenme sitilini kullandığı saptanmıştır.

Tablo 3: Öğrencilerin Cinsiyetlerine Göre Öğrenme Stillerini

Kullanmalarına Dair Bulgular

Öğrenme stili	Kız	Erkek	Toplam
Görsel	20	4	24
	% 83,3	%16,7	%100,0
İşitsel	5	6	11
	%45,5	%54,5	%100,0
Kinestetik	17	8	25
	%68,0	%32,0	%100,0
Toplam	42	18	60
Toplam	%70,0	%30,0	%100,0

Tablo 3 incelendiğinde, kız öğrencilerin en fazla görsel öğrenme stilini kullandıkları, en az ise işitsel öğrenme stilini kullandıkları görülmektedir. Erkek öğrencilerin ise, en fazla kinestetik öğrenme stilini, en az da görsel öğrenme stilini kullandıkları saptanmıştır.

Tablo 4: Öğrencilerin Yaşlarına Göre Öğrenme Stillerini

Kullanmaları ile İlgili Bulgular

Öğrenme stili	14 Yaş	15 Yaş	Toplam
Görsel	4	20	24
	%16,7	%83,3	%100,0
İşitsel	2	9	11
	%18,2	%81,8	%100,0
Kinestetik	3	22	25
	%12,0	%88,0	%100,0
Toplam	9	51	60
	%15,0	%85,0	%100,0

Tablo 4'e bakıldığında, 14 yaşındaki öğrencilerin ağırlıklı olarak görsel öğrenme stilini kullandıkları, 15 yaşındaki öğrencilerin ise kinestetik öğrenme stilini kullandıkları belirlenmiştir.

Tablo 5: Öğrencilerin Cinsiyet ve Yaşlarına Göre Öğrenme Stillerini Kullanmalarına İlişkin Bulgular

Cinsiyet	Öğrenme Stili	14 Yaş	15 Yaş	Toplam
KIZ	Görsel	3	17	20
		%15,0	%85,0	%100,0
	İşitsel	0	5	5
		%0	%100,0	%100,0
	Kinestetik	2	15	17
		%11,8	%88,2	%100,0
	Toplam	5	37	42
		%11,9	%88,1	%100,0
ERKEK	Görsel	1	3	4
		%25,0	%75,0	%100,0
	İşitsel	2	4	6
		%33,3	%66,7	%100,0
	Kinestetik	1	7	8
		%12,5	%87,5	%100,0
	Toplam	4	14	18
		%22,2	%77,8	%100,0

Tablo 5 ele alındığında, hem 14 hem de 15 yaşındaki kız öğrencilerin en fazla görsel öğrenme stilini kullandıkları görülmektedir. Buna karşın, 14 yaşındaki erkek öğrenciler en fazla işitsel öğrenme stilini kullanırken 15 yaşındaki erkekler en fazla kinestetik öğrenme stilini kullanmaktadır.

Sonuç ve Öneriler

Bu çalışmada elde edilen sonuçlar göstermiştir ki, her öğretmenin sınıflarında benzer şekilde düzenlenmiş anketler yaparak öğrencilerin hangi öğrenme gruplarına girdiklerini belirlemesi ve ders programlarını buna göre hazırlaması son derece yararlı olacaktır. Öğretmenler özellikle eğitim-öğretim dönemleri boyunca öğrencilerini gözlemleyerek onların öğrenme stillerine uygun ders içi ve ders dışı etkinlikler planlayabilirler.

Görsel öğrenme stiline sahip öğrenciler için öğretmenler göz teması kurabilir; dersi anlatırken tahtaya notlar yazabilir, şekil ve sembollerle şemalar, kavram haritaları oluşturabilir; görsel materyal olarak resim, poster, afiş vb. sınıfa sokabilir; kısa film ve videolar izletebilirler.

İşitsel öğrenme stiline sahip öğrenciler için öğretmenler, sözel yönergeler kullanabilir, ders kitabında yer alan dinleme etkinliklerini atlamadan ve/veya şarkı, sesli hikâye kullanarak dinleme etkinliklerine yer verebilir, öğrencilerden bilgileri sözel olarak özetlemeleri ya da ifade etmeleri istenebilir, konuşmaları ve kendilerini ifade etmeleri için ortam yaratılabilir; tartışma, panel, forum gibi tekniklerden faydalanılabilir.

Kinestetik öğrenme stiline sahip öğrenciler için öğretmenler; öğrencilerin ellerini ve tüm bedenlerini kullanabilecekleri etkinliklere faal katılımları sağlayabilir, sıklıkla hareket serbestliği yaratılabilir, dokunarak inceleyebilecekleri, oynayabilecekleri 3 boyutlu ders materyalleri sınıf ortamına sokulabilir ve etkileşimleri sağlanabilir. Bu bağlamda, hem ders içi hem ders dışı etkinliklerin her 3 öğrenme stiline de hitap edecek şekilde zenginleştirilebilir.

Her bireyde aslında doğal bir şekilde var olan bu 3 öğrenme stiline sadece baskın olanlarının değil, baskın olmayan öğrenme stillerinin de gelişmesine yardım edilebilir. Böylece, öğrenciler çeşitli öğrenme yollarının var olduğunu görür ve kendilerinde baskın olmayan stilleri kullanmanın öğrenme süreçlerine olumlu yönde etkisi olacağını fark eder.

Kaynakça

- Aşkın, Ö. 2006. *Öğrenme stilleri ile ilgili elektronik ortamda yayınlanan çalışmaların incelenmesi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Ankara Üniversitesi, Ankara.
- Boydak, A. 2001. *Öğrenme Stilleri*. İstanbul: Beyaz Yayınları.
- Bulut, İ. 2003. *Çoklu Zekâ Teorisi ve Çocuklara Yabancı Dil Olarak İngilizce Öğretimi*. Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Dunn, R., Beaudry, J.S., Klavas, A. 1989. *Survey of research on learning styles. Educational Leadership*, 46(6), 50-58.
- Dunn, R., Dunn, K. 1993. *Teaching Secondary School Students Through Their Individual Learning Styles: Practical Approaches for Grades 7-12*. Boston, Mass.: Allyn & Bacon
- Dunn, R., Griggs, S.A. 2000. *Practical approaches to using learning styles in higher education*. Westport, CT: Bergin & Garvey.
- Dunn R; Griggs S. 2003. "The Dunn and Dunn Learning Style Model and its Theoretical Cornerstone." In *Synthesis of the Dunn and Dunn Learning Styles 179 Model Research: Who, What, When, Where, and So What*. St. John's Univ.Center for the Study of Learning and Teaching Styles. New York, 1-6.
- Dunn, R., Honigsfeld, A. 2006. *What if young children were grouped for reading with learning-style responsive approaches?. Reading Improvement*, 43(2), 70-76.
- Fidan, N. 1997. *Eğitim Psikolojisi*. Ankara: Alkım Yayınları.
- Tatar, E., Tatar, E. 2007. "Öğrenme stillerine dayalı öğretim" in Qafqaz Üniversitesi Dergisi.
- Uğur, N. 2008. *Algısal öğrenme stilleri açısından ilköğretim 4. Sınıf sosyal bilgiler ders kitaplarının ve öğretmen uygulamalarının incelenmesi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Çukurova Üniversitesi, Adana.
- Yetişir, Ş. 2007. *8. Sınıf Matematik Öğretiminde Öğrencilerin İşitsel, Görsel ve Kinestetik Düzeylerinin Belirlenmesi ve Matematik Öğretimindeki Önem Üzerine Bir Araştırma*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Dokuz Eylül Üniversitesi, İzmir.